

Datum

2023-03-13

Vår referens

Emma Sandberg

Ekonomichef

Emma.Sandberg@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Motion av Malin Ahlström (M) och Amanda Traneborn (M) om körkortsundervisning på fler gymnasiala yrkesprogram GYVF-2022-5012

Sammanfattning

Malin Ahlström (M) och Amanda Traneborn (M) har inkommit med en motion om att kommunfullmäktige ska besluta om att ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att undersöka förutsättningarna för körkortsutbildning på fler yrkesprogram i gymnasieskolan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen föreslår gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att föreslå kommunfullmäktige att anse samtliga yrkanden i motionen besvarade i yttrandet. Detta med anledning av det uppdrag som åligger gymnasieskolan enligt skollag och tillämpliga föreskrifter samt det pågående arbetet inom nämndens verksamheter för att stärka såväl utbud och dimensionering av yrkesprogrammen som dess attraktivitet.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande över motionen från Malin Ahlström (M) och Amanda Traneborn (M) om att undersöka förutsättningarna för körkortsutbildning på fler yrkesprogram i gymnasieskolan och överlämnar detsamma till kommunstyrelsen.
2. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anse Malin Ahlström (M) och Amanda Traneborns (M) motion om att undersöka förutsättningarna för körkortsutbildning på fler yrkesprogram i gymnasieskolan besvarad med hänvisning till redovisningen i ärendet.

Beslutsunderlag

- Följebrev Motion av Malin Ahlström (M) och Amanda Traneborn (M) om körkortsundervisning på fler gymnasiala yrkesutbildningar
- Motion av Malin Ahlström (M) och Amanda Traneborn (M) om körkortsundervisning på fler gymnasiala yrkesprogram
- G-Tjänsteskrivelse GVN 2023-03-31 Yttrande över remiss av motion av Malin Ahlström (M) och Amanda Traneborn (M) om körkortsundervisning på fler gymnasiala yrkesprogram
- Förslag till yttrande över remiss av motion av Malin Ahlström (M) och Amanda Traneborn (M) om körkortsundervisning på fler gymnasiala yrkesprogram
- Bilaga 1 Yttrande motion M

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2023-03-22

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-03-31

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

I en motion av Malin Ahlström (M) och Amanda Traneborn (M) föreslås kommunfullmäktige besluta:

- att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att undersöka vilka gymnasiala yrkesprogram som kan utökas med körkortsutbildning i syfte att öka anställningsbarheten bland examinerade elever.
- att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att undersöka om ett utökande av gymnasiala yrkesprogram med körkortsutbildning kan implementeras på ett kostnadseffektivt sätt.
- att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att ta fram hur man säkerställer att tillgången till körkortsutbildningen kopplas till godkända studieresultat och en fullständig examen.

Motionärerna anför att genom att erbjuda körkortsundervisning på fler gymnasiala yrkesprogram än idag kan både attraktiviteten till yrkesprogrammen öka, samtidigt som fler med en yrkesutbildningsexamen får full tillgång till arbetsmarknaden. Motionärerna menar att en majoritet av arbetsgivarna inom branscher såsom bygg, VVS, elteknik, naturbruk och vård och omsorg kräver att arbetssökande har B-körkort. Motionärerna menar vidare att körkort är en ekonomisk fråga och en dyr inträdesbiljett till arbetsmarknaden.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens förslag till yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden anser att intentionerna med motionen är goda och instämmer i att körkort är en ekonomisk fråga för många ungdomar samtidigt som det i flera branscher finns krav på körkort för olika anställningar. Förarutbildningen i gymnasieskolan är styrd av Skolverkets ämnen och kurser och det är endast vissa ämnen och kurser som ligger till grund för förarutbildning. I enlighet med regelverket finns därför endast möjlighet till körkortsbehörighet på fordons- och transportprogrammet på Agnesfrids gymnasium. Motionens förslag om att införa möjlighet för elever att få körkortsbehörigheter på de i motionen nämnda program inom ramen för kurser inom utbildningen är således inte möjligt.

Gällande regelverk

Förarutbildningen i gymnasieskolan är bland annat styrd av Skolverkets ämnen och kurser och det är endast vissa ämnen och kurser som ligger till grund för förarutbildning. Endast inom följande tre nationella program får förarutbildning erbjudas:

- Fordons- och transportprogrammet, inriktning transport
- Bygg- och anläggningsprogrammet, inriktning anläggningsfordon (endast körkortsbehörighet B)
- Naturbruksprogrammet (endast traktorkort)

Med förarutbildning avses i Skolverket och Transportstyrelsens regelverk främst traktorkortsutbildning, körkortsutbildning och utbildning för yrkesförarkompetens. Egna eller lokala kurser i trafik kunskap eller liknande inom gymnasieskolans nationella program är inte tillåtet.

I gymnasieskolan finns examensmål som regeringen har fastställt för de olika programmen. I Skolverkets uppdrag ingår det bland annat att med ämnen och kurser ange vad som ska ingå i elevens utbildning och som i sin tur ska leda till att eleverna når examensmålet.

I Skolverkets och Transportstyrelsens stödmaterial ”Förarutbildning inom gymnasieutbildning och kommunal vuxenutbildning” (version 4) står skrivet att när det gäller förarutbildning inom gymnasieskolan har regeringen (dåvarande utbildningsminister Jan Björklund) tydliggjort att körkortsutbildning inte är det primära uppdraget för gymnasieskolan. Med andra ord är det endast elever som har ett tydligt behov av traktorkort eller körkort och yrkeskompetensbevis för sin framtida yrkesroll som har möjlighet att tillgodogöra sig dessa kunskaper och färdigheter inom gymnasieskolan.

En del i Skolverkets arbete är att ta fram ämnesplaner innehållande en eller flera kurser. Skolverket har i samråd med Transportstyrelsen tagit fram ämnesplaner som berör förarutbildning inom gymnasieskolan. Syftet med detta är att förarutbildningen ska integreras i kurserna med ett yrkesmässigt perspektiv och att all förarutbildning sker med fokus på elevens framtida yrkesutgång.

Förutsättningen för övningskörning inom ramen för utbildningen är att eleven är behörig och antagen till ett program med inriktning som innefattas av regler för körkortsbehörigheter och läser de kurser som utbildningen omfattar samt har ett körkortstillstånd.

Körkortsbehörigheter inom nämndens verksamheter

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden erbjuder idag elever körkortsbehörigheter inom gymnasieskolans fordons- och transportprogram, inriktning transport på Agnesfrids gymnasium i enlighet med utbildningens mål och de krav som ställs på körkortsbehörighet. Kunskapsmålen för olika körkortsbehörigheter är integrerade i ämnen och kurser enligt gällande regelverk. För elever som studerar på ovan inriktning finns lokalt anställda förarprövare som efter avslutad utbildning examinerar eleverna och skriver ut körkort med körkortsbehörighet CE respektive D samt Yrkeskompetensbevis för gods respektive för persontransporter (YKB-intyg).

Kommunikationsinsatser för att öka attraktiviteten för yrkesprogram

Under 2022 har samarbetet med grundskoleförvaltningens studie- och yrkesvägledare stärkts genom bland annat inrättandet av en samordnande funktion i respektive förvaltning samt genom utveckling av kommunikationsarbetet som riktas mot grundskolornas studie- och yrkesvägledare. Nämnden har vidare haft ett kommunikationsfokus avseende yrkesprogram i syfte att öka målgruppernas förståelse för yrkesprogrammets möjligheter till såväl etablering på arbetsmarknaden som till vidare studier. Under 2023 fortsätter arbetet med att målgruppsanpassa kommunikationen för gymnasieskolan genom att exempelvis koppla kommunikationskoncepten till yrkesutbildningar som syftar till att synliggöra studier som leder till anställningsbarhet.

Ekonomiska förutsättningar

För kommunen finns alternativ att bekosta körkort utöver utbildningen för elever på yrkesprogram. Skulle samtliga yrkesutbildningar bekosta körkort till sina elever kostar det mellan 12 000

kr och 15 600 kronor per elev beroende på hur många körlektioner som ingår. Malmö stad har cirka 1 215 elever som går i yrkesprogram i kommunal verksamhet och cirka 1 180 elever i fristående skolor. Kostnader för samtliga elever uppskattas till mellan 23 mkr och 37,5 mkr beroende på antalet körlektioner. Se bilaga 1 för detaljerad uträkning.

Dessa medel är inte möjliga att finansiera ur nämndens kommunbidrag varpå förutsättningen för en sådan satsning skulle behöva innebära en tillskjutning av medel från kommunstyrelsen.

Ungefär hälften av eleverna som är inskrivna i en gymnasieskola i Malmö och som har Malmö som hemkommun går i en kommunal skola. Det innebär att medel för att bekosta körkort på ovan nämnda utbildningar i Malmös kommunala gymnasieskolor ej kan säkerställas för motsvarande ändamål gällande elever i fristående gymnasieskolor, så kallade fria nyttigheter (där en kommun inte får styra över hur mycket av de fristående huvudmännens resurser som ska användas för ett visst ändamål).

Med hänvisning till det uppdrag som åligger gymnasieskolan enligt skollag och läroplan samt den redovisning i ärendet som beskrivits ovan anser nämnden att motionen ska anses besvarad i samtliga delar.

Ansvariga

Anneli Schwartz Förvaltningschef